3003

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ५३४/वे २३४[३९०]

ग्रंथ नाम भक्तिराज.

विषय म. वेदांत.

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

क्रं. ४७

मराठी - वेदान्त

ज्ञानदेव — भक्तिरंग

४३४ वे: ~~८९~~

कुलकर्णी — धुळे

४३४/वे १३८

[illegible]

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(१)

॥ हे पुस्तक भक्तीराज ग्रंथ रामचंद्र वानिमिन ॥

श्रीगुरुगणाधीपतयेनमः ॥ आविघ्नमस्तु ॥ ॐ
नमोजी आनादि सिद्धा: आनेश्वरा आनंदकंदा: स
चीदानंदा आभेदा: आनिर्नासातु ॥१॥ आजेरा आ
मळनी स्वळा: आदे [illegible] आढळा: आरूपा
आसंगा आकळा: [illegible] आपरंपरातु: ॥२॥ नमो आल
क्षा आनाभासा आनंता [illegible] स्वयंप्रकाशा: आ
प्रमाना आलक्ष हंसा: नीरंजनातु ॥३॥ नीराळंब
नीरंतरा: नीर्मोहा निर्विकारा: निर्गुना नीराभा
सा: निर्वैरातु ॥४॥ नमो व्यापका महदाकाशा: स

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

१) द्रापूर्णसत्ताभासा : सदोदितसर्वेश्वरा : सर्वादीतु ।। ८१ ।।
५२) प्रपंच्याकार प्रकाशकु : चराचरआभासकु : उत्प
त्तिविनाशापाळकु : कारणातुं ।। ८२ ।। तुयकचीपरी
आनेकु : आभेदपरिपूर्ण तवेषु : बहु व्यापी बहुना
यकु : सर्वबीजातुं ।। ८३ ।। आनामृत्तिकेच्याकारूणी
रवळु रु भविल्गाहा ... गोळु : सकल्पाहाय ...
मूळु : विकल्पानाशु ।। ८४ ।। द्राविलपविसी ... भावे :
परि आकारायणनावे : चराचर व्यापुनी आघवे : वेग
ळा सितु ।। ८५ ।। जेसाराविनानाघटि : प्रति ... बिंबानि १

" Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(2A)

काकडे ३

कांतिकोटी : परीरवी तव सेवंठी : अलिप्त तथा ॥१०॥
कोकाळ्ठामा सीआंझी : प्रत्यक्ष प्रगटे म थं नि : परी
तो काळ्ठीआसोनी : वेगळा जैसा ॥११॥ कां तरुमा
जी बीज जैसे : सर्वांगी व्यापुनी असे : परी वृक्षाम
जी नदीस : वेगळेची [illegible] ॥ चंद्र जैसी प्रतिमा
स : परी प्रत्यक्ष वेगळा [illegible] : तैसा परमात्मा आ
सोनि नसे : आठौल सकळा ॥१२॥ नारी बाधा
आठाई : देव नि व्यापुनि असे पांहि : परि त्या मा
जी आसोनी नाही : नदीस जैसा : १४ कांकेठो

project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

म राग पुढैति: परि केठो राग पुढैति: परि केंटी काय अं
२ सति: तैसा परमात्मा सर्व भूति: परी आली ससक
का: ॥१६॥ आथवा आसिमा सुखवेद तिवे ते: पेसीत
(3) आकिसा नाहि नीदे ते: आ... का सी अ प्रगट ते:
परि ओकाशा वगळे ॥ ... आकासा वी सर्वगतु: व्यापु स
नीया ● विंहितु: भरीलै आगी मूर्तिमंतु: आमूते ● २
हा ॥१७॥ हा निथारीता नवी थोरे: जगी जगे आ
१ जगरा थोरे: जगत्या ● नीपुमारे: विश्वा भरतु
१८ तेजी दीप कीं दिपतेज: कि जिवश्म का वृक्षी २

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

वि
२ व
(3A)

आ १

[illegible]ज : परमात्मा तो सहज : जगत्रयातु १९
[illegible] स्वी तंतु की तंतीव स्त्र नीरील रंग की तरंगी
निर : कर्पुरी परिमळ की परिमळी कर्पुर : वेंथ
ल्यास वांजी : २० हा निर्धारि ताना तुडे : मने
पाहता न सापडे : कोन्हा परि न घडे : येकली
भन कर : २१ परि आ[illegible] ऐसे मानेल : हे सभा
सीट सेज्जि लुले : ते अरीसा चेउ मुळे : धनि
बिंबजे [illegible] की वृक्षी छाया पारिसे : ते जया

Joint Project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

॥३॥ चेनीप्रकाशेः तेजावाचुनी आंधारी असेः ऐसेनव्हेः

(4) ॥२३॥ हामायाकारू मृगजळ न्यायविस्तारूः आभा

सपरिसाचारूः म्हणोनियेः ॥२४॥ कल्यांतिसर्वीहि

सरेः शेखि निजरूपउरेः तपाहालाविस्तारेः बो

लवेनाः ॥२५॥ बिंबाधार प्रतिबिंबलेः अनंत

होवोभासलेः असत्यएवं रूढलेः अज्ञानियां

सिः ॥२६॥ वोउंबरीचेलेणेः नैनिदिसतिसाजि

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai joint project

(5A)

रवाने: परितजगी मीरवने: कैसे निघे ॥ ३७ ॥ स्वप्नीची
केवनाभेटि: चीत्रीचे काय बोलोनी उठी: दर्पणीचा हार के
ले: कवण मीरवी: ॥ ३८ ॥ मृगजळीचे जिवणे तृशा श्रांते
केसनिसवने: गंधर्वनगरी वसणे: हे काय घेउं २९ ने नि
चीपुत्तळी: केसी धरी जे आवळी: गगनाचीयपोकळी
पंगुळ धावे: ॥ ३० ॥ वांजेच्यापुत्रासी विवाहो: मत्स्यके
गीचिलोभ्रं तमर्कगाहो: हा शद्ब जेसावावो: विच्यारि
तां ३१ आकाराचीझाली कांढी रि ॥ वारियाचि

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

।।४।।

(5)

।।४।।

वांधी फाडि लिआझी ला रवे मढ लिंग। ओसे काय घेडे ।।३२

आंधारीचे काळे :। उष्मे दु मी वाळ विले ।। सापाचे पाय बू

धले : वाळुचे नि सुविढि ।। ३३ ज्या तिचे निरंग : वेस्त्र रंगीली

चांगे : वासुचे निलाग म।। ग : पांरुळ धावे : ३४ ।। अैसा

वीसात : काय सत्य आ [illegible] यांत : सात्च म्हणति भ्रांत : आ

शानीय ।।३५ ओसे अ[illegible]स वी वाढले : माघी त्यापुढे ली

लाविले : विच्यार भ सत्य जाले : देखयांते ।।३६ माठें वे

बांधीला मुळे यानळु : चेंद्र कोणपाये पाळु : साचहा ये का

बोलु : नीक्षु रीता मीथ्या ।।३७ ।। देखावे रवी चे वाट :

स

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5A)

मोडं तिरु कर्मांचे कोठ: आत्मारामु न भेटे: सद्गुरुविना
॥३७॥ वादे कं निंदक दृष्ट: घात की पातकी नष्ट: उन्मत
क्रोधी गर्विष्ठ: आसति बहुं: ॥३८॥ मुर्ख आनी आनाच्या
री: नेण तिसाय ॥३९॥ आधी चं आविच्यार आंधुष्ठि:
वरी नेत्रीं पराबां धीली: [illegible] वोसोडनी दिधली: सर्वई
द्रीय ॥४०॥ लागले आसत्यांचे बोठे: पडीप्रपंच्याचे
पेठें: दुखीया दुखवी भेटे तरी सुख केचे: ॥४१॥ मुकीं
या मुकें भेटले: तरी बोलणें सहजची खुंटले: आंध
ळीया आंधळे झगडले: तेथे देखावे कोणे: ॥४२॥

।।९।।

(6)

मीनला पारुंळा चापो हा : तरी मार्ग कवणे उलंघावा :
गेला बोडियाच्या गावा : तरि ज्ञान कवणे उमाबे : ।।४९।।
तेसे आलि जगा सकळा : परी ज्ञानी तो येरवादा वेगळा
येरो द्वैत भाव सकळा : पंथु के चा ।।५०।। मोता सर्वांगी
जाळे : परी दिवूवा वयांचे वेगळे : तारा गंणी तेज आथी
ले : सरी सूर्याचीये नय : पुढे ।। पुष्टी परी मेळु आहे : १
परी भागीरथी वेगळी : पर पुष्करिसि मान काय हो
येर न घा सरोवर वाहे : ३ ।।५१।। आत्म्यारला वि
मावी जाति : परी वेगळि आत्मण जाति : परी कंळा ।।९।।

ग वंनगती: परीवेछ्यावप्रमयेंछे ॥१९॥ रावरंकयेकनाव:

(6A) पीर वेगळ्डाली भूवीहें वं: वंनावनीमृगसर्वे: परीकस्ले

रियाबेगळा: ॥२०॥ पाषाणतरीयेकयाति: परिस

दगडाबहुभ्रांति: तैसे साधुसंगी हाति: परितेजगा

वेगळे: ॥२१॥ यतीआं धर्वे कायदेरवोष: परीपागुळि

कायचालाव: मुकि काय बोलाव: दाखवले नगर: ॥८॥

मीनलिओसीरात्ती: परिदेखावी खीवरीति भवाची

याच्यागति: येकचौदिसा ॥२२॥ पुढीलनेनोनि आ

मार्गधरी: माघील देखानि तेसी चीकुरी: परीको

८ नीनवीच्यारीः भक्तिस्थान ॥ ८४ ॥ वसनी संग
त्ति: पत्नी अनाचीत्ति: कीं च्याग ळाच संगती:
आच्यार नासे ॥ ८५ ॥ कामाचे निसंनिधान:
वेची राजहंस संगती ला प्राण: कीं विवेक स्पर्श पावन दुर्
धी जेसी कालो लागत संग पाडी: जेसा पीयुष जय
(७) पी याचे नीसंनीध नासे सहाय ॥ ८६ ॥ कीं
चोराचीय संगती: श्रृंखळा विजेपुढत्ति: कीं श्री
यच्च यकीत्ति: सन्यासीचीघोड ८७ कीं भडामा ६८

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(7A)

जीस्तु भट्टु: धेयोसी होयपालठ: कोआबिले संगे
क्षीर घटु: नासे जेसा: ॥५८॥ कीपावकाचा निसंगे:
कपुरवेचसर्वांगे: कीपरस्त्रीयचे निसंगे: नाशे
पुरुषु ॥५९॥ जो व्याघ्रसंगे राहे: तयात मरण
तेचीहोय: कोसर्पा[illegible]खेळों जाय: तो हि नुरे ॥६०॥
नानरि मैंदाचीयसंगती: जीव मेळैणा किलि: ने
कीं म्लेच्छाची संगती: म्लेच्छुची होय: ॥६१॥ जो सकुसंगे
लागले प्राणी: तया जाली जीवहानी: कुसंगाचे गुण
वर्णि: जे क्रिडति ॥६२॥ सहजबुद्धि विपरित: नकोळे हिन

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai.

७ भनहित: सावरिसी कविल गुरु कर्म भेद ॥ ६२ जारण
मारण मोहणे: स्तंबण आनि उचाटने: वसीकरणवी
ध्वंसण: सीकविति गुरु ॥ ६३ ॥ मंत्र यंत्र उपदेसीती: ७
(8) ते हि गुरु ॥ ६४ ॥ दंडायुधी सस्त्र जाणे: विद्या गर्वे फुंज
णे: शब्द ज्ञान बोलणे: हाय पुजा ॥ ६६ ॥ पसु सीक
वि यकसीके: घरोघरी भिक्षा चिरकाल: परिनीर सीतिसे
सार दु:ख: जो साकेचा ॥ ६७ ॥ जने विद्या यानवगोऊ:
नयाच्य कवतिक काऊ: परीन करीतिम नगोऊ: विषयानु
नी ॥ ६८ ॥ नया श्रीगुरुचीवोळखपी: जो आसंगी संसार

Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

५

(8A.)

सुखी: आपॅरसाररवी: दिग्विजयाची॥६९॥ रावरंक

सारीका: आपुलाआणीपारीखा: शत्रुआनिसरवा:

नम्हणेकाहि:॥७०॥सकंलानेहेनविव्ळेवे: सुरवदुः

खेनसव्ळेवे: मानआपमानदेवे: चाड्चीनाहीं॥७१॥

आशाइंकामदलोभ नुउरला: सकळविराईगळा

ला: गळीतयंत्रजाला: विषयसंगीजानोनि: ७२

परीकृपापणजननी: जीवमात्रनदुखविकानि: नी

हास्तुतिहानि: शमिस्वीजया: ७३ कामीणीकांचेना

चातळे: प्रवृतिप्रपंचातनमेळे: काव्ळेवळसीनाक

८

(१)

खे : श्रीरुप जो ॥ ७४॥ स्वस्वरुपी साकचीत : हरि
वव विषादन नद्रु श्रीत : वीशाय व्यापारी कोचीत :
नपाल्ले बुद्धि : ७५ विषय व्यापार होये : परिसह
जस्छीतन मोडिसाये : अथवा व्यापार भये : नद्रु
व्हीमन ॥ ७६॥ धर्मे आचार क्रीयस्थाने : फ
ळ उदेशी उदार भले : जगदीश्वरी समर्पीले : सकळ
फळ ॥ ७७॥ भुतभुमी घाली तिघाय : क्रूरान मनी
तो स्थिर राहे तेसा जयाचा भाव होय शरीरी नी
छा : ७८ भुत भविष्य वर्तमान : देशाकाळ वीपरीत

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

८

श्री गणेशाय नमः ॥ अथ रुखवत लिख्यते ॥ हारे : वें

गणांनी त्या गणपति रंहेवा मेह [illegible] श्रियानाली

श्यान : परी बोलत्ति जाण : नद्या विति लोका ॥ ७९ ॥

लोकि लोकीं पाद [illegible] परि प्रगट न करिति अपु

लि स्थिति : ये हि लक्षणी होति ॥ ते श्रीगुरु जाणावे

॥ ८० ॥ कस्तुरी जरी [illegible] परी मळ हारवडी भरली

आडी बोगन्यां बांधिलि : नेकेसनि साच्चे ॥ ८१ ॥ सं

ये गगनी उदेजला : तो तेच्छहा तिनव नाय आच्छ्यादी

ला : परी सीमदान्मत्त बाधीला तो लोपेत केसा ॥ ८२

(१A)

के

वे

गंगे महापुर आला : तो कवनासी जाय धरीला : ते विश्री
गुरुभा छया दिला : परी लक्ष्मणे दाविली ॥ ८३ ॥ रावण
सांगे आपणीयाते : तरी लक्ष्मण नाणे तयाते : वर जाल्या
वर्जन्याते : धरी कवण ॥ ८४ ॥ सी धुके विसामा विघी
मेरु केवि तनय बिजे सुठ ॥ वामन रूप से पुढी साने के
सा सण ना वा ॥ ८५ ॥ दुर्वेला माजी लक्ष्मीधरु : रू
पणा माजी उदारु : आर्कनता माजी चतुरु : लोपे
लंकेसा : ॥ ८६ ॥ पाउ कि फुला जाली : ते भ्रमररं
ध्री ठाउ की जाली : मनी कल्पना उपेली : ते श्रेष्ठा सीठाउकी
Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai
९
४०
९
२
८०

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com